

PROGRAM

WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

*w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi
w Szczecinie*

I. CELE I ZAŁOŻENIA OGÓLNE.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma na celu wspieranie uczniów w procesie dążenia do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych i zdrowotnych uczniów oraz ukazanie wiedzy na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Właśnie rynek pracy wymaga by współczesny człowiek był jednostką mobilną, by był gotowy na zmianę zawodu, uzupełnienie kwalifikacji, dlatego warto uwrażliwiać uczniów na takie myślenie o przyszłości.

Podejmując decyzję o wyborze danego zawodu, młodzież powinna mieć określone predyspozycje do pełnienia danej roli zawodowej, jak również określone warunki rozwojowe: zdrowotne i psychofizyczne. Doświadczenia z pracy z uczniami wskazują, iż ważnym aspektem jest szukanie alternatywnych rozwiązań, gdy stan zdrowia czy osiągnięte wyniki nie pozwalają na realizację indywidualnych pragnień, marzeń. Wtedy istotne staje się ukazywanie nierealnych lub niemożliwych dążeń i ukierunkowanie na zmianę celów i wyobrażeń o swoich szansach.

WSDZ realizowany jest w trakcie 3-letniego całego cyklu kształcenia w liceum i stanowi załącznik do statutu szkoły.

II. ADRESACI I ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ PROGRAMU.

Adresatami programu są uczniowie klas 1- 3 liceum oraz w miarę zgłaszanych potrzeb ich rodzice. Szczęólnego znaczenia nabiera współpraca z rodzicami w odniesieniu do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z ograniczeniami zdrowotnymi, gdyż niejednokrotnie wymagają szczególnego wsparcia czy diagnostyki lekarza medycyny pracy.

Dla realizacji programu ważne jest to, by jego adresaci sami odczuwali potrzebę świadomego podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych, a szkoła mogła im w tej drodze towarzyszyć. Osobami odpowiedzialnymi za realizację WSDZ w LOzOl są wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas, zespół specjalistów pomocy psychologiczno - pedagogicznej, a osobą koordynującą realizację programu i rocznych planów WSDZ jest pedagog szkolny.

III. GŁÓWNE BLOKI PROGRAMOWE REALIZOWANE W RÓŻNYCH FORMACH WSDZ.

Treści programowe WSDZ są zgodne z założeniami zawartymi w przepisach prawa oświatowego i wewnątrzszkolnego, a przede wszystkim dostosowane do potrzeb uczniów, warunków i możliwości środowiska szkolnego. Obejmują cztery główne bloki programowe i zadania szczegółowe, które są kompatybilne z tematami z lekcji, wszystkimi formami i sposobami realizacji programu opisanymi w części IV i ogólnym planie działań doradztwa zawodowego na dany rok szkolny. Mogą one ulegać modyfikacji wraz z rozpoznanymi w placówce potrzebami.

Blok 1. Poznaję siebie.

1. Planuję, organizuję i oceniam naukę własną, kształtuję właściwe nawyki gospodarowania czasem.
2. Ja i moje potrzeby – czyli jaki jestem?
3. Autoprezentacja - zainteresowania, zdolności, mocne i słabe strony.
4. Predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia, jako istotne elementy przy planowaniu przyszłości edukacyjno-zawodowej.

5. Określam własny system wartości – co jest dla mnie ważne, co jest wartością?(w tym wartości związanych z pracą zawodową).
6. Moje predyspozycje i uwarunkowania zdrowotne związane z wyborami edukacyjno – zawodowymi.
7. Co warto wiedzieć o skutecznym porozumiewaniu się – komunikacja werbalna i niewerbalna.
8. Uczę się skutecznego porozumiewania się prezentowania własnego zdania, ukazywania motywacji do wyboru zawodu i dalszego kształcenia.

Blok 2. O zawodach i rynku pracy

1. Poznają różne zawody, ich specyfikę, umiejętności niezbędne do pracy w danym zawodzie, korzystanie z różnych źródeł informacji.
2. Analizują formy zatrudnienia, porównują możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, jako pracodawca.
3. Czy mogę mieć własną firmę?
4. Rynek pracy, zasady na nim funkcjonujące, jego oferty.
5. Jak dobrze „wypaść” podczas rozmowy kwalifikacyjnej?
6. Gdy szukam pracy? – jak tworzyć niezbędne dokumenty aplikacyjne.
7. Zdobywam umiejętności pozwalające na wykorzystanie współczesnych technologii w wyborze zawodu i dalszego kształcenia.

Blok 3. Co dalej maturzysto

1. Matura nie taka straszna - moje wybory a przebieg i organizacja egzaminu w szkole.
2. Interesuje się aktualnymi kierunkami kształcenia oferowanymi przez uczelnie/szkoły, poznają zasady rekrutacji, w tym specjalne warunki dla osób niepełnosprawnych.
3. Mogę korzystać z udostępnionych w szkole informatorów, publikacji, Internetu, „Kącika Maturzysty”, biblioteki nt. kierunków kształcenia.
4. Co wiem o organizacji studiów i warunków przyjęć na interesujący mnie kierunek. Uczelnie w Polsce i moim mieście.
5. Poznają edukacyjne programy unijne i kształcenie za granicą.
6. Co wybrać - praca w Polsce i za granicą. Europejski pakt na rzecz młodzieży.
7. Ciekawostki o Europass – kształcenie i praca za granicą.
8. Analizuję możliwości kontynuowania nauki, możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych.

Blok 4. Dokąd zmierzam - planuję własny rozwój i decyzje edukacyjno-zawodowe

1. Szukam alternatywnych rozwiązań gdy stan zdrowia, osiągnięte wyniki nie pozwalają mi na realizację marzeń, nierealnych lub niemożliwych dążeń.
2. Jestem otwarty na zmiany celów i wyobrażeń o swoich szansach w kontekście planowania kariery, znam swoje ograniczenia zdrowotne i specjalne potrzeby edukacyjne.
3. Świadomie biorę udział w konsultacjach z doradcami zawodowymi, spotkaniach dla uczniów i formach doradztwa zawodowego proponowanych w szkole i poza nią.

4. Znam instytucje wspierające młodych ludzi w poszukiwaniu własnej drogi edukacyjno – zawodowej.
5. Wykorzystuję zdobytą wiedzę i umiejętności do stworzenia własnego planu rozwoju (w miarę indywidualnych potrzeb ucznia) zgodnie z posiadanymi zasobami i celami.

IV. FORMY, SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ I TREŚCI WSDZ.

Wspólnie, w ramach godzin zajęć dydaktycznych, staramy się wyposażyć uczniów w wiedzę i umiejętności związane z dalszą karierą edukacyjno – zawodową.

Praca nad realizacją treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery przebiega m.in. na: godzinach zajęć z wychowawcą, wos-u, podstaw przedsiębiorczości, informatyki i innych przedmiotów. Uczniowie – dzięki pomocy nauczycieli mają możliwość praktycznego zastosowania zdobytych umiejętności i wiedzy oraz uświadamiają sobie znaczenie poszczególnych przedmiotów wybieranych na egzaminie maturalnym w kontekście przyszłej kariery zawodowej.

Realizacja WSDZ odbywa się także wtedy, gdy uczniowie wraz z nauczycielami, współuczestniczą w organizowanych wycieczkach do instytucji rynku pracy, na targi pracy lub targi edukacyjne, spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami szkół i uczelni.

Grupowe formy poradnictwa zawodowego odbywają się w ramach lekcji wychowawczych, warsztatów, celowo organizowanych spotkań z doradcami zawodowymi poradni (CPP, WUP) itp., z którymi szkoła podejmuje współpracę.

W trakcie zajęć grupowych uczeń może dokonać właściwej oceny swoich umiejętności i zdolności, poznać spojrzenie i opinię innych, wymienić doświadczenie i wiedzę.

Na stałe prowadzony jest w formie gazetki ściennej „Kącik Maturzysty”, w którym cała społeczność szkolna może znaleźć informacje i ciekawostki o szkołach, uczelniach, zawodach, targach itp.

Jednocześnie w ramach WSDZ w szkole organizowane jest doradztwo indywidualne. Uczniowie mogą zgłosić się do pedagoga szkolnego na indywidualne konsultacje edukacyjno – zawodowe. Służą one głównie podejmowaniu różnorodnych sposobów działań wspierających młodzież w wyborze ścieżki edukacyjno – zawodowej, pracy ukierunkowanej na wzrost potencjału uczniów zmierzającego do samodzielności w podejmowaniu dojrzałych decyzji edukacyjnych i zawodowych. Udział w nich jest dobrowolny, częstotliwość i czas trwania zależy od potrzeb ucznia. Uczeń może być także zgłoszony przez wychowawcę, rodziców/opiekunów.

V. OGÓLNY PLAN DZIAŁAŃ DORADZTWA ZAWODOWEGO NA DANY ROK SZKOLNY.

Ostatnią częścią programu WSDZ jest plan działań doradztwa zawodowego na dany rok szkolny. Łączy w sobie wszystkie elementy programu, ujmuje formy i sposoby działań, zakładany termin realizacji i osoby odpowiedzialne za wykonanie danej formy oraz wskazuje

adresatów. Jego konstrukcja jest otwarta i pozwala na dostosowanie do nowości pojawiających się każdego roku czy zastąpienie jednego zadania innym, jeżeli praktyka wskaże nam taką konieczność.

Opracowanie: M. Przybysz